

Libertatea

POPORULUI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
ARAD, STR. EMINESCU No. 7.
TELEFON: 17.17

ZIAR DE INFORMAȚIE ȘI LUPTA SOCIALISTA
FONDATOR: GH. VOȘTINAR

ABONAMENT LUNAR 110 LEI
PE 8 LUNI — — — 300 LEI

Ce-a însemnat monarhia pentru poporul român

Anul nou, anul 1948, este un an care a început în condiții dificile. Acest an, în care se serbează un centenar de la moartea revoluției democratice din anul 1848, a adus pentru poporul român, cea mai mare realizare: Republica Populară Română. În prag de an nou, monarhia care constituia cea mai mare piedică în dezvoltarea democrației din țara noastră, a fost abrogată. În loc să proclamăm Republica Populară, cea mai perfectă formă democratică de stat.

Că monarhia constituia o piedică în dezvoltarea țării, nu este un secret pentru nimeni. Monarhia a fost instaurată la noi în anul 1866 tocmai pentru a împiedica realizarea reformelor democratice și reformele. Căci moșierii și capitaliștii dela noi din țară, reprezentau în primul rând prin Partidul Liberal a fost acia care l-a adus pe regele Carol I. în țară. Acest princip de Hohenzolern-Sigmaringen, era descendentul celei mai imperialiste și reacționare dinastii din Europa. Mai târziu, poporul român emancipându-se, a început să-și ceară drepturile și atunci Ionel Brăteanu l-a adus pe Carol II-lea, pentru a înăbuși lupta țărănească și muncitorească române.

Cei 81 de ani de domnie ai regelui din familia Hohenzolern-Sigmaringen au adus pentru țara noastră numai dezastre, nenorociri și au acționat de așa manieră încât au discreditat în fața poporului principiul monarhiei.

Monarhia a fost creată pentru a opri desăvârșirea revoluției burghezo-democratice din România și este deosebit de firesc ca ea să fie doborâtă atunci când poporul este acela care a luat în mâinile sale conducerea țării, pentru a crea condiții de viață mai bune celor care locuiesc între granițele acestei țări.

Intotdeauna, monarhia a fost acela care a acționat direct sau din ordinul căreia s'a acționat împotriva poporului. Răscoala țăranilor din 1907 — când s'a scurs pământ — a fost înăbușită în sânge din ordinul lui Carol I unul dintr- cei mai mari moșierii țării. Acest rege din familia Hohenzolern-Sigmaringen, era fi-

lesc să pună la dispoziție capitaliștilor germani exploatatori, toate bogățiile țării.

A venit apoi Ferdinand, care prin căsătorie și diferite legături personale era interesat direct ca avuția țării să treacă în mâinile capitaliștilor englezi și francezi.

Cunoaștem de asemenea activitatea lui Carol II, pe care mai mult decât orice, l-au interesat afacerile. El a fost acela care a pus mâna pe majoritatea acțiunilor marilor noastre întreprinderi. A introdus dictatura, sprăvindu-se pentru prima dată pe legionari, pentru a avea un altă împotriva clasei muncitoare care începuse să-și arate puterea.

A urmat apoi Mihail I. Știm cu toții că Mihail de Hohenzolern-Sigmaringen a primit o educație legionară, toată lumea știind că

el nutrește sentimente de drăban-tă. Mihail a fost acela care a dat puterea legionarilor și lui Antonescu. Niciodată el nu s'a împotrivit politicii agresive a „mare-săluhă”. Mihail a mers alături de hitleristi până a dus țara pe marginea prăpastiei, pentru că niciodată Mihail de Hohenzolern-Sigmaringen n'a fost în conflict cu Antonescu în chestiuni politice sau militare.

După eliberarea țării de sub botocitori nazisti, țara a trecut prin mari tremurături și până în zilele din urmă, la 6 Martie — datorită luptei neîncetate a poporului — la cărmă țării a venit un guvern democrat prezidat de dr. Petru Groza.

Dar încă că regele Mihail reprezentantul moșierimii și a capi-

talistilor, exponentul imperialismului reacționar se pune în conflict cu guvernul. Nu sancționează timp de cinci luni nici o lege pentru a dovedi lumii că guvernul democratic al dr.ului Petru Groza nu este un guvern constituțional. Mihail s'a pus deacurmezisul în drumul poporului care a pornit pe calea progresului.

Poporul și guvernul țării care este format din cei mai fideli reprezentanți ai săi, au luptat timp de trei ani și în cele din urmă monarhia care a fost cea mai mare piedică în calea dezvoltării noastre democratice a fost abrogată și poporul a luat în mâinile sale conducerea destinului său.

A fost creată Republica Populară Română, Patria celor care muncesc cu brațele și cu mintea.

Poporul întreg a jurat că va apăra această Republică Populară, care va înflori și va prospera spre fericirea tuturor acelor care locuiesc între hotarele ei.

BOGDAN IOAN

Comentariile presei internaționale în jurul abolirii monarhiei și instaurării Republicii Populare în România — Ce scriu ziarele Daily Worker, Borba și Politika —

LONDRA. — Intreaga presă britanică a înregistrat cu un viț interes și reia abdicării fostului Rege al României și formarea Republicii Populare Române. Ziarele reproduc actul de abdicare, proclamația guvernului român către popor, precum și primele legi votate în parlamentul Român în legătură cu proclamarea Republicii Populare Române.

Într-un comentariu publicat în ziarul „Manchester Guardian”, Alexander Werth reamintează că „în vremurile actuale continuarea monarhiei în România ar fi o anacronism istoric”.

Comentând abdicarea Regelui Mihail și proclamarea Republicii Populare Române, redactorul diplomatic al ziarului „Daily Worker” subliniază că dezvoltarea democratică a țării a făcut ca monarhia să devină o instituție perimată, de oarece el continua să existe în România după ce această încetase de a mai fi o țară colonială semifeudală, dominată și exploatată de societățile petroliere străine ca și de profitorii locali.

Această abdicare — subliniază redactorul — reprezintă o răsturnare a tuturor planurilor anelate în Vest de către acei care au încercat să folosească monarhia drept un instrument al lor împotriva poporului după eliberarea României.

VIENA. — „France Presse” francezilor:

Comentând abdicarea Regelui Mihail, ziarul „Volkstimme” scrie următoarele:

„Cu abdicarea Regelui Mihail dispărea din România dinastia de Hohenzolern-Sigmaringen, care domina țara din 1866 și care continua o politică de aservire a maselor.”

Parerea ziarelor jugoslave

BELGRAD. — „Tanjug” transmite: Intreaga presă din Belgrad salută joi proclamarea Republicii Populare Române.

Ziarul „Borba” scrie printre altele: „Popoarele Jugoslaviei se bucură de noua victorie a democrației române. Proclamarea Republicii Populare Române, și îi trimite salutul lor.”

Suntem convinși că poporul român va realiza noi victorii în eforturile sale de construcție a patriei și că se va opune cu forțe sporite la orice uneltire a imperialiștilor împotriva independenței țării.”

ONU o bază solidă împotriva războiului

NEW YORK. — D. Trygve Lie, secretarul general al Organizației Naționale Unite, într-o cuvântare rostită la radio a caracterizat ONU ca o bază solidă împotriva războiului și pe-

Ziarul subliniază apoi că, proclamarea Republicii reprezintă victoria forțelor democratice în lupta lor pentru construcția țării și întărirea democrației.

Ziarul „Politika”, referindu-se la articolele tendențioase ale presei reacționare occidentale în legătură cu abdicarea lui Mihail I, arată că Occidentul regretă pe Mihail numai pentru faptul că imperialiștii occidentali, societățile petroliere și capitalul internațional pierd prin plecarea lui ultimele speranțe de a-și relua pozițiile în România.

„După realizarea unei Românie cu adevărat independente — subliniază ziarul — după instaurarea democrației populare în această țară și după încheierea unui sistem de tratate de amicitie, colaborare și asistență mutuală între popoarele Europei Sudo-orientale, monarhia nu-și mai avea loc în România.”

Pentru acest motiv, toți democrații din toate țările subiloare de libertate salută întemeierea Republicii Populare Române!”

tru asigurarea nației în lume. În partea finală a cuvântării sale, d. Trygve Lie a adresat popoarelor un apel pentru a lucra în vederea consolidării păcii.

Colțul Cultural

Teatrul arădan trebuie sprijinit prin prezentă la spectacole

Dacă clipele grele prin care a trecut secția română a teatrului arădan, s-au datorat în stagiunea trecută lipsei actorilor de valoare și organizării pe baze sănătoase, acest neajuns a fost înlăturat la deschiderea actualului stagiuni teatrale. Mulți actori au fost înlocuiți și angajați alții noui, cu reală calitate scenică. Dovadă: piesa JURĂMANTUL a scriitorului Ene Stancu, prezentată în deschidere de stagiune și la Crăciun în prima zi, precum și opera HEIDELBERGUL DE ALTA-DATA prezentată în a doua zi de Crăciun, au fost impecabil puse în scenă și interpretate.

Cu toate acestea, publicul a lipsit. Pentru că, având experiența trecutului, publicul mai păstrează rezerva acceptabilă în trecut.

Lucrurile s-au schimbat însă și o dată torje a publicului arădan iubitor de teatru este aceea de a încuraja prin prezentă toate spectacolele pe care această trupă se străduiește și reușește să le prezinte în condiții ireproșabile.

CINEMATOGRAFE

- ARO: Nimic nu mai cade.
CORSO: Cătrețul tadului/
FORUM: O singură noapte.
ROYAL: Pat și Pațachon/
SAVOY: „Dvorul”.
URANIA: Domnișoara Beatrice.

CURS DE SOFERI

PENTRU PROFESIONIȘTI, AMAJORI DOAMNE ȘI MOTOCICLIȘTI.
Inscrierți până la 3 Ianuarie
Bulevardul Elisabeta No. 25.

„ARLUS” FILIALA ARAD

La 8 Ianuarie 1948, deschide

Cursuri gratuite de limba rusă

pentru începători și înlăși.
Se vor aplica ultimele metode de predare.

Doritori, muncitori, funcționari, intelectuali se vor înscrie până la 6 Ianuarie 1948, la sediul ARLUS, B-dul Regina Maria 12, zilnic între orele 9-12 a.m.

COMIȚEJUL

În atenția Sindicatelor

La 15 Ianuarie încep cursurile serale ale liceului muncitoresc. Inscrucții se fac prin sindicate până la data de 5 Ianuarie 1948.

SPORT

Duminică la Palatul Cultural

O mare gală de BOX între reprezentativa Valea Jiului și reprezentativa Arad

Duminică 4 Ianuarie la orele 16,30 va avea loc în sala Palatului Cultural o mare gală de box, organizată în regia ligii de specialitate și la care vor fi prezentate 7 perechi aparținând reprezentativelor Valea Jiului și Arad.

Din punct de vedere sporativ, gala se prezintă în cele mai bune condițiuni și va oferi spectatorilor un frumos spectacol, pe ring fiind prezenți valoroși pugiliști binecunoscuți publicului arădan, — și care în nenumărate rânduri — prin comportarea avută — au reușit să-și atragă multe simpatii.

Almanahul sportiv O. S. P.

Luni este de sub tipar primul almanah sportiv editat de O.S.P. Regionala la Arad, care cuprinde întreaga activitate sportivă din Arad și cu crâmpele din viața sportivă a țării, pe anul 1947.

Almanahul în afară de substratul activității sportive propriu zisă, mai cuprinde o seamă de fotografii care înfățișează întreaga dezvoltare a sportului popular din regiunea Arad precum și din țară.

Intrucât acest almanah apare într-un număr redus de exemplare, doritorii se vor adresa la sediul OSP-ului din Arad în fostul restaurant Dacia, unde-și vor putea reține numărul de exemplare de care are nevoie.

Președinții și secretarii ligilor convocați la OSP

Domnii președinți și secretari ai ligilor sunt convocați Duminică 4 Ianuarie 1948 la orele 10.30 în sala de ședințe a OSP-ului Regionala Arad, având a li se comunica chestiuni importante.

Prezența tuturor este obligatorie.

Știri judiciare

Stefan Szegedi din Arad, str. Trianon 23, a fost condamnat la trei luni închisoare, pentru furt. Stefan Szegedi în June trecut s'a prezentat la Ioan Albu ce rând să fie găzduit câteva nopți fiind primit în locuință. După câteva zile când nu era nimeni acasă, noulpatul a abuzat de bunăvoința gazdei furând îmbrăcăminte și alte lucruri. Păgubasul a reclamat cazul poliției și răufăcătorul fiind prins, a fost judecat Vineri de către Judecătoria Mixtă. Stefan Szegedi a fost condamnat la șase luni și zece zile închisoare pentru furt.

Servitoarea Franzolică Vesilicadă din Corbița județul Tecuci a fost condamnată la șase luni închisoare, pentru că în ziua de 7 Iunie trecut a furat dea doamna.

Cercul Județean al Unirii Naționale a Studenților din România organizează un

Festival artistic romano-maghiar

urmat de dans
În localul fostului restaurant Dacia, în ziua de 6 Ianuarie, orele 20, cu concursul colegului Dido Velici.
Muzică de jazz, bufet, surprize.

na Viorca Măuzeta din localitate diferite haine.

În ziua de 25 Octombrie 1947, cărașul Andrei Nagy din Arad Gaștr. Arlesului 3, a atacat pe femeia Rozalia Horvath lovind-o cu un drug de fier în cap. Lezata în stare de nesimțire a fost transportată la Spitalul Județean fiind sub tratament medical cel mai mult timp. Cazul fiind declarat autenticitate, a aluns la Judecătoria Mixtă fiind dezbătut ieri înainte de masă. Inculpatul a fost găsit vinovat și condamnat la una lună închisoare și zece mii lei despăgubiri civile pentru vătămarea gravă a integrității corporale.

Azi până la orele 21 se pot depune situațiile numerice despre salariați

Existând încă întreprinderi și instituții care n'au depus la Oficiul Economic Județean situațiile numerice despre salariații ce-și au, se face cunoscut acestora că ultimul termen, pentru depunerea lor este ziua de azi, la orele 21, în acest scop funcționând în permanentă biroul dlui Ing. Ionescu, de la Oficiul Economic Județean, în

Telegrama ambasadei jugoslave adresată Primăriei Arad

Primăria municipiului a primit următoarea telegramă din partea dlui Radonia Golubovici, ambasadorul Jugosaviei la București:

„Vă mulțumesc pe această cale în modul cel mai cordial și cel mai călduros pentru sărbătorile pe care ni le-ați trimis cu ocazia vizitei făcute în România de mareșalul Jugosaviei, Iosif Broz Tito și a delegației jugoslave.

Mica publicitate

- FOTO-APARAT Weitini Xenon 1:2 telemetru cuplat. Ionescu Căpișan Ignat 12 a).
MAȘINA de tricou at sveter 5 și 6, lățime 60, și Radio lowe 4 plus 1 de vânzare, Comșa 9.
DE VANZARE selector pentru cerea și plug pentru tractor. Balogh, Arad, Regele Ferdinand 65.

CASA particulară în centru cu locuință de 3 camere ocupabilă, din cauza mutării, de vânzare. Eventual schimb pentru casă de valoare mai mică cu plata diferenței. Adresa la ziar.

Distribuirea săpunului și a sodei caustice

BUCUREȘTI. — Posturile de radio românești au anunțat în emisiunea lor de azi dimineață că, distribuirea săpunului pe Decembrie va continua până la 10 Ianuarie pe cartelele din Decembrie. Deja 10 Ianuarie înainte, săpunul se va distribui pe cartelele nou adică pe cartelele din 1948. Peste câteva zile va începe distribuirea sodei caustice. Distribuția se va face pe cartelele D1 și E.

Repararea Căminului de ucenici din fata Inspectoratului C.F.R.

În urma aprobării de fonduri din partea Ministerului Muncii, în insistențele Inspectoratului de Muncă din localitate și a Comitetului U. T. M. continuarea lucrărilor de reparații a căminului de ucenici din fata Inspectoratului

CFR va începe în cursul săptămânii viitoare și se va termina în prima jumătate a lunii Aprilie, urmând să fie redat apoi în perfectă stare de funcționare, pentru găzduirea și întreținerea ucenicilor din localitate.

Situatia Bancii Nationale după stabilizarea monetară

— Declarațiile d-lui guvernator Aurel Vijoli —

D. Aurel Vijoli, guvernatorul Bancii Nationale, a făcut ziarele următoare importante declarații asupra situației Bancii Nationale după stabilizarea monetară. Aceste declarații ample bazate pe ultimele cifre ale emisiunii și reformei monedei nationale, dovedesc pe deplin poziția solidă a leului stabilizat și lămuresc complet situația celei mai importante instituții financiare a țării, după marea reformă monetară dela 15 August 1947.

Redăm mai jos în extenso declarațiile d-lui guvernator Aurel Vijoli:

Vă este cunoscut că dela data stabilizării monedei, Banca Națională a fost nevoită să suspende publicarea situațiilor săptămânale pentru a putea proce-

A C T I V U L

Stocul de aur figurează în bilanț cu suma de lei 32.152.945.127, corespunzătoare unei cantități de aur fin de kgr. 190.988.

Conform legii monetare, aurul este evaluat la noul preț oficial de lei 168.350,17 pentru 1 kgr. aur fin, cores-punzând definiției leului stabilizat, care conține, după cum știți, 6,60 mgr. aur fin cu titlu 9/10.

Din stocul de acoperire am șos cun știute de aur care e discutabil că vor rămâne până la urmă în patrimoniu Bancii.

Am socotit că în ceea ce privește calcularea stocului de acoperire a monedei o prudență chiar excesivă este în folosul unei monede sănătoase.

Devezele rezervate pentru plata importului și alte plăți figurează în bilanț cu suma de 1.143.550.437 lei.

Majoritatea acestor devize este formată din dolari și franci elvețieni liberi. Aceste disponibilități în monedă străină, la care se adaugă devizele în conturi de clearing, în valoare de 1.334.622.359 lei asigură acoperirea plăților în străinătate, rezultând din operațiunile curente de comerț exterior și acele cu caracter financiar.

Menționăm că în clearing cele mai importante disponibilități le posedăm în conturile cu Elveția, Cehoslovacia și Polonia.

Am eliminat din conturile de devize toate creanțele dubioase față de străinătate, precum și devizele care s'au devalorizat în urma inflației din țările respective.

Moneta divizionară, adică moneda emisă de Stat (0,50—20 lei) figurează cu 1.004.559.957 lei.

Conform legii monetare, Statul are dreptul de a emite moneda divizionară limitată la 10% din circulația biletoanelor de bancă.

Suma de mai sus urmează a se pune în circulație în raport cu nevoile pieței și ținând seama de plafonul de mai sus.

da la recalcularea patrimoniului în moneda nouă și la întocmirea bilanțului său în conformitate cu art. 38 al legii pentru reforma monetară.

Odată terminate aceste operațiuni complexe și care au necesitat multă muncă, Banca reia publicarea bilanțurilor sale săptămânale în mod regulat.

Găsim necesar, cu această ocazie, de a releva caracteristicile prezentate de noul bilanț al Bancii.

Să examinăm deci pe scurt — continuă dl guvernator A. Vijoli — prima situație sumară a Bancii, încheiată după stabilizarea monetară, pe data de 20 Decembrie a. c., care a fost trimisă pentru publicare în Monitorul Oficial.

Cel mai important post din activul băncii este portofoliul de scont, care în-gurează cu 29.978.082.530 lei.

Din cifra portofoliului scontat înainte de 15 August 1947 s'a menținut numai portofoliul strict statutar, în sumă de aproximativ 600 milioane lei stabilizat; diferența până la suma de 29.978.082.530 lei, reprezintă credite acordate după data reformei monetare.

Din portofoliul vechi, adică dinainte de 15 August, am eliminat toate datoriile indirecte ale Statului, adică cele acordate prin C.A.F.A.

Dela 15 August 1947, Banca nu a mai acordat noi credite C.A.F.A.-ei, de altfel această instituție, printr-o măsură recentă a fost desființată.

Întreg portofoliul de scont existent astăzi are lichiditatea prevăzută de Statute și reprezintă în majoritatea lui credite pentru producție și într-o măsură mai mică credite pentru asigurarea circulației mărfurilor dela producători la consumatori.

De altfel, vă este cunoscută acțiunea de dirijare și de control a creditelor întreprinsă de Bancă cu preocuparea permanentă ca nici un leu să nu meargă în operațiuni speculative, acțiune care a fost realizată fără nici o excepție astfel că formarea de capitaluri financiare particulare, în goană după speculanții, din emisiunea Bancii a devenit astăzi imposibilă. Acest lucru îl putem spune și despre fondurile proprii și cele străine provenite din depunerile ale băncilor, care sunt supuse și ele, în ceea ce privește întretinutarea lor ar-celorasi norme de dirijare și control, ca și emisiunile Bancii Nationale.

Avansurile pe titluri figurează în situație cu o sumă neînsem-nată, datorită faptului că vechile avansuri acordate pe gaz de bonuri de tezaur sau bonuri de casă emise de Stat, care reprezentau până la 15 August suma cea mai importantă au fost eliminate din bilanț și atribuite Ministerului de Finanțe care le va lichida în favoarea bugetului.

Azi nu mai acordăm avansuri de astfel de valori; de altfel nici Ministerul de Finanțe nu mai emite asemenea titluri.

Titluri și participațiuni, mobiliere și mobiliere, figurează în situație de valori necalculate în raport cu noua monedă; ele sunt

P A S I V U L

Capitalul Bancii a fost sporit de la 600 milioane lei la 2.000.000.000 lei, atribuindu-se Statului în mod gratuit acțiuni în valoare de lei 1.400.000.000.

Fondul de rezervă a fost deasemenea sporit dela lei 1.644.500.000 a lei 3.000.000.000.

S'a constituit încă o rezervă nouă denumită „rezervă specială”, care a fost dotată cu suma de 5.000.000.000 lei.

Rezerva pentru imobile, mobiliere și participațiuni este trecută în bilanț cu suma de 2.922.560.276 lei și acoperă după cum se constată din bilanț integral, investițiunile.

S'au marit deci fondurile proprii ale Bancii cu sume însemnate, ceea ce este de mare importanță, deoarece consolidează patrimoniul Bancii Nationale se reflectă și în consolidarea monedei nationale.

Augmentarea fondurilor proprii provine atât din recalcularea patrimoniului cât și din restrângerea cheltuielilor făcute în ultimul timp, după statizarea Bancii Nationale a României.

Primul post al capitolului Angajamente la vedere, este reprezentat prin: Biletele în circulație, care figurează în situație cu 24.548.839.900 lei.

Această circulație este sensibil mai mică față de cât era în timpul perioadelor anterioare de stabilitate monetară.

Dacă raportăm circulația monetară la suma bugetului statului, pe un an, observăm că în perioadele anterioare de stabilitate monetară, circulația era egală sau chiar depășea cifra bugetului, pe când astăzi este numai de 33 la sută din această cifră.

Deasemenea, dacă vom compara circulația monetară actuală cu circulația din trecutele perioade de stabilitate, pusă în raport cu nivelul prețurilor și al producției, observăm că circulația actuală reprezintă numai mai circa 30 la sută din cea anterioare.

de altfel acoperite cu rezerve egale, după cum se va vedea la analiza Pasivului Bancii.

Conturile diverse din activ sunt trecute în bilanț cu suma de lei 3.140.308.530.

În acest capitol sunt cuprinse diverse active care nu se pot just încadra în capitolele precedente spre exemplu cecuri în de-vize în curs de încasare, devize de încasat la termen, lingouri de aur brut în curs de evaluare, monede și lingouri de argint, material pentru fabricarea biletoanelor, operațiuni în curs de executare între Sucursale și Generale, precum și alte conturi cu caracter tranzitoriu.

Circulația monetară actuală atât de restrânsă, se explică prin acțiunea de dirijarea creditelor și controlul utilizării lor, pe care îl facem astăzi. Datorită a-cestor acțiuni, anumite sectoare fără interes pentru economi-a națională nu mai sunt în-căpățane ca în trecut.

Astăzi, astăzi nu mai finanțăm: — cumpărările de mărfuri, în vederea stocajului

— operațiunile de speculație burseră asupra valorilor mobiliere;

— fabricarea și comercializarea obiectelor de lux, bijuterii, parfumerii, mode, florării etc.

— plăcamente care reprezintă imobilizări.

În trecut toate operațiunile de acest gen erau larg finanțate.

Deasemenea n'am mai acordat credite întreprinderilor care posedă suficiente fonduri lichide proprii și se pot deci autofinanța.

Vedem deci că finanțarea unoror din sectoarele arătate este lipsită de sens, iar finanțarea altora este de dreptul dăunătoare atât pentru economia generală cât și pentru monedă.

O altă cauză care explică cu-cuția actuală restrânsă este că tezaurul public nu a mai fost finanțat de către bancă.

Relevăm că în baza statulelor Banca este autorizată să pună la dispoziția tezaurului cu titlu de „avansuri temporare” o sumă egală cu 10 la sută din circulația monetară, procent care nu poate influența desigur stabilitatea monedei. Vechea conduită de a Ministerul de Finanțe a uzat de aceste avansuri temporare însă dela înstaurarea dlui Vasile Luca la acest departament, nu s'al mai cerut astfel de avansuri, ci dimpotrivă, în cursul

(Continuare în pag. 4.)

(Urmas, din pag. 3-a)

acestei luni Ministerul Finantelor a achitat avansurile ridicate de vechea conducere, care in sumau 770 milioane lei.

Fara niciun apel la emisiunea Bancii, actuala conducere a Ministerului de Finante a reusit sa faca fata tuturor platilor si sa aiba si disponibilitati insemnate la BNR si la alte institutii.

Al doilea post al angajamentelor la vedere este compus din conturile curente si depozitele la vedere care cuprind disponibilitatile Ministerului de Finante ale Serviciilor publice si Caselor autonome, fondurile de rulment ale bancilor si meritele intreprinderi precum si diverse alte sume provenite din transmiterea de fonduri si alte operatiuni bancare.

Totalul acestor disponibilitati este de 13.009.394.962.

Se cuvine sa explicam ca intre disponibilitatile la vedere si circulatia monetara efectivă, exista un circuit continuu, care se influenteaza reciproc. In sensul ca miscarea disponibilitatilor din conturi produce o majorare a circulatiei monetare si invers. De aceea circulatia de bilete si disponibilitatile in conturi vor avea necontenite variatii in plus sau in minus, fara ca totalul angajamentelor la vedere sa sufere modificari din aceasta cauza.

Totalul angajamentelor la vedere (bilete in circulatie plus conturi curente si depozite la vedere) se ridică la suma de 37.558.234.862 lei.

Aceasta suma reprezinta de fapt masa monetara creata de Banca.

Raportul de acoperire cu aur a angajamentelor la vedere este de 86%, adica foarte insemnat, depasind cu mult raportul legal care a fost fixat, inca din 1929, la 25%.

Daca raportam acoperirea in aur la

volumul biletelor in circulatie, prezentul de acoperire este 131%.

Raportul de acoperire nu este ceva rigid; el va varia, in viitor, intr-o masura oarecare, urmand evolutia stocului de aur si a angajamentelor la vedere.

Raportul poate creste in urma intrării noului de aur.

El va putea creste si in cazul când angajamentele la vedere s'ar micșora prin restrângerea creditelor de scont, ceea ce nu vedem posibil, pentru moment, dat fiind că volumul actualului portofoliu este destul de redus.

Desigur, raportul de acoperire va scade dacă producția de bunuri va crește, intrucat paralel cu sporul de productie se va simți nevoia de noi finantari, deci emisiuni monetare noi.

O astfel de crestere a circulatiei monetare, corespunzatoare unei mase de bunuri sporite, nu influentează cu nimic stabilitatea monetei, din contra, in aceasta situatie, limitarea circulatiei monetare ar avea influenta daunatoare asupra dezvoltării sanatoase a economiei generale.

Dupa calculele noastre, itacuta cu cea mai mare prudenta, acoperirea aur, chiar dacă ar mai scădea, va rămâne cu mult peste raportul prevăzut de legea organică a Bancii și mai puternică decât a fost vreodată in toată istoria noastră monetară.

Angajamentele la termen figurează in situatie cu suma de lei 6.929.544.515.

In acest capitol sunt cuprinse diverse angajamente ale Bancii lichidabile pe termen lung, in lei sau devalize.

Conturile diverse din Pasiv figurează cu lei 14.148.460.798.

In acest capitol sunt cuprinse diferite posturi, reprezentand creditori din operatiuni transfrontari, depuneri in conturi de clearing, beneficii anticipiste, provizuni diverse etc.

CONCLUZII

Concluziunile care se degaja din examinarea situatiunii Bancii Nationale, (sunt urmatoarele:

1. O acoperire aur extrem de importanta: 131 la suta fata de biletele in circulatie si 86 la suta fata de totalul angajamentelor la vedere.

2. O circulatie monetara restransa bazata numai pe francizarea controlata a sectoarelor economice urile;

3. Niciun fel de emisiune pentru finantarea tezaurului public.

4. O situatie patrimoniala din ce in ce mai buna, cu evaluari precuete, cu eliminarea activelor dubioase si cu fonduri proprii (capital si rezerve) foarte insemnate.

Reiese deci cu prisosinta ca actuala moneda este puternică și că stabilitatea valorii ei este pe deplin asigurată, principala condiție a redresării economice a țării noastre.

Dacă finem seama că stabilitatea monetară s'a făcut prin propriile noastre forte, fără nici un fel de apel la străinătate, fără gajarea avuției naționale, ea apare ca un succes al democrației noastre.

La întrebarea pusă d-lui guvernator, „care este acoperirea monetei în alte țări?”

D. Guvernator arată că după ultimele date ce posedăm, procentul de acoperire în țările de la care ne-au parvenit comunități este următorul:

Austria	0,5%
Franța	5,6%
Cehoslovacia	8,5%
Suedia	10,2%
Ungaria	22,6%
Turcia	23,8%
Belgia	30,0%
Elveția	99,7%

Avem deci o acoperire apropiată de aceea a francului elvețian și cu mult superioară altor țări.

La întrebarea „cum se explică că volumul portofoliului de scont este mai mare decât circulatia fiduciară?”

D. Guvernator răspunde că paralel cu acordarea de credite s'au făcut depuneri în conturi destul de însemnate, care au determinat micșorarea circulatiei fiduciare.

CORSO ARAL

Repr. la: 3, 4.30, 6, 7.30 și 9.

Călărețul iadului

senzații, aventuri palpitante!

Cinema URANIA

Repr. la orele 3, 5 și 7, AZI, o comedie franceză

Domnisoara Berice

cu Gaby Morlay

Reprez.: 3, 4.30, 6, 7.30 și 9.

Nimic nu mai cade

SOCIETATEA CRESCĂTORILOR DE FORUMBEI

„CARIERUL“

organizează MARE EXPOZIȚIE de porumbel și de animale mici domestice

in zilele de 3, 4 și 5 Ianuarie 1948, in localul Școlii Normale din str. Iosif Vulcan Nr. 2. CONDUCEREA.

HOY-L La orele: 3, 4.30, 6, 7.30 și 9. Duminecă la 11.30 MATINEU.

PAT și PATACHON ȘTAFIA DIN CASTEL

Forum Capodopera filmului internațional, cu ANNA NEAGLE și MICHAEL WILDING în

O singură noapte

SAVOY 23-22

cu formida bula comedie: DIVORȚUL cu DICK POWELL — IOAN BLONDELL

Restaurantul „MONTE CARLO“ Program artistic 1948

Azi și in fiecare seară lansează următoarele Slagăre muzicale Petre Gusti și Cristian Edith DELA RADIO BUCUREȘTI

DRAGOTA Lya Anton FLORANCE 3 BERNARDO 3 Mandolin Mery CLARIS și JOHNY

In fiecare Duminecă și Sărbătoare legală începând cu ora 12. Matineu dansant cu program.

Controlorii financiari:

excluși din Sindicatul Funcționarilor publici

Imediat după ocuparea fotoliului ministerial, dl. ministru de finanțe Valeriu Luca, a întreprins acțiune de curățire a elementelor corupte din finanțe și anume începând din sus în jos. În primul rând au fost excluși funcționarii corupți și reacționari din cadrul ministerului și cei din serviciul controlatoare ale serviciului extern.

Înguși Sindicatul Funcționarilor Publici și-a dat contribuția în această muncă de curățire a elementelor necorespunzătoare. Cu această problemă s-a ocupat mai deunăzi și Sindicatul Funcționarilor Publici din Arad, discutând problema a trei funcționari corupți și recalculându-i în acțiunea lor de reconstrucție a noului ordin democratic.

Aceștia sînt: controlorul finanțelor Rășniță Mihai, care a terorizat timp de ani de zile publicul contribuabil, precum și Pleșa Ioan și Grecu Ioan. Numiții nu de mult au servit ocazie presei din Arad să se ocupe de activitatea lor. Sindicatul Funcționarilor Publici a constatat că învinuiriile relatate coresund realității și deci nu merită să mai rămâne membrii Sindicatului.

Toți trei au fost excluși din sindicat în baza unei hotărâri aduse în unanimitate.

La această sedință judecătorească a luat parte și tov. Ardelean, vicepreședinte

le Comisiei Județene, care în cuvîntarea ținută a accentuat că toate acele elemente care, prin activitatea lor compromit democrația populară vor fi excluși fără cruțare din sindicat.

La Arad va funcționa un Centru Sanitar cu următoarele secții:

Stomatologie, ginecologie, nas, gât și urechi, T.B.C. și o secție pentru copii sugaci

La intervențiile care au fost făcute de dl. dr. Tiriță, de comun acord cu ceilalți șefi de autorități din localitate, Inspectoratul Regional Sanitar din Timișoara, a făcut cunoscut Serviciul Sanitar al orașului că Ministerul Sănătății a aprobat instalarea și funcționarea la Arad a unui centru sanitar cu următoarele secții:

Stomatologie, ginecologie, nas, gât și urechi, T.B.C. și o secție pentru copii sugaci, secții care vor fi conduse de către un medic

primar și personalul auxiliar necesar.

Aceste secții vor funcționa în str. Episcopiei 38 și Aviator Georșescu 11.A, case care au fost cumpărate de Serviciul Sanitar în acest scop.

În cuprinsul Județului au fost aprobate pentru instalare și funcționare trei centre sanitare, care urmează să fie puse în funcțiune într-una din comunele plajelor Săvărsin, Buteni și Halmagiu.

D. Panajșkin noul ambasador al U.R.S.S. a sosit la Washington

WASHINGTON, — D. Panajșkin, noul ambasador al Uniunii Sovietice la Washington, și-a prezentat scrisoarea de acreditare președintelui Truman. În cuvîntările rostite cu această ocazie a oștă subliniat dorința de pace a popoarelor Uniunii Sovietice și ale Americii.

Prin instalarea și funcționarea acestor Centre Sanitare, se va veni în ajutorul miiilor de bolnavi din cuprinsul orașului și județului Arad, imediat ce aceste Centre sanitare vor începe să funcționeze, lucru care se va întâmpla într-un viitor cât mai apropiat.

Spre crearea unității muncitorești în Ungaria

DEBRETIN. — Comișetele partidelor socialiste și comuniste din Debretin s'au întrunit într-o ședință comună pentru a pregăti crearea unității muncitorești din Ungaria.

Cu această prilej a fost adoptată o rezoluțiune prin care muncitorimea ungară este chemată la luptă împotriva socializării de dreapta.

DELA U.L.S.

Toți activiștii membri ai Uniunii Tineretului Socialist din Arad sunt convocați la o conferință care va avea loc luni, 5 ianuarie, la orele 5 la sediul P.S.D. din str. Horea 8. Pe ordinea zilei figurează probleme în legătură cu unificarea organizațiilor lor de tineret. COMIȘIILE

Un răufăcător care a operat 19 spargereri și furturi arestat de organele polițienești

Acum 10 zile am anunțat în ziarul nostru că în comuna Ghioroc s'au efectuat mai multe furturi prin spargeri: au fost leful de 19 colme din apropierea comunei.

Tot atunci am anunțat că autorii necunoscuți au intrat în biserică greco-catolică din Păulis furând odăldii și covoare. În aceeași noapte s-a efectuat o spargere la biserică din Glogovăț. Răufăcătorul a crepat cu o furcă mare cu care a spart ușa bisericilor arătate mai sus.

Mai târziu am anunțat că autorul acestor spargereri a fost prins de către postul de jandarmi din Păulis. Numele răufăcătorului este Ion Munteanu originar din Lupeni.

Cazul a fost cercetat mai multe zile și între timp răufăcătorul a reușit să evadeze la Postul de Jandarmi. În ziua de 27 Decembrie 1947, Ion Munteanu împreună cu Lingurar Dumitru au spart locuința învățătorului Constantin Mesler din Ghioroc. De aci au furat haine și lenjerie și altele lucruri de valoare. După această lovitură Munteanu s'a urcat într-un tren, unde a fost din nou capturat de jandarmi.

În cursul audierii a recunoscut toate furturile și spargerile pe care le-a efectuat.

Au fost luate următoarele colme: Alexandru Szabo, Adalbert Nagy, Ștefan Uzsoara, Alexandru Kis, Nicolae Engelhard, Gheorghe Kaimar

Francisc Jafrov, Ernest Rănocher, Emeric Lenarth, Gh. Ioan Popa, Andrei Sebastian Gheorghe Volf, Francisc Gâl Traian Jerelean și Maria Dîel unde spargătorul a fost prins pentru prima dată.

În Arad organele biroului județiar l'au arestat și pe Lingurar Dumitru. Cercetările continuă pentru găsirea lucrurilor furate din colmele de mai sus.

In zonele anglo-americeane ale Germaniei domnește o mizerie neagră

Sute de refugiați se îndreaptă spre zona sovietică

BERLIN. — Autoritățile sovietice din Berlin anunță că, numărul refugiaților germani care fug din zonele anglo-americeane în zona sovietică crește mereu.

În ultimele zile au sosit mai multe sute de persoane care povestesc că situația din zonele de est este în

suportabilă. Alimentele lipesc în întregime. Populația este infometată, iar posibilitățile de lucru nu există.

Din mai multe puncte ale zonei de demarcație s'a anunțat sosirea necontenită a refugiaților care își manifestau dorința de a se stabili în zona sovietică.

Depunerea jurământului pentru R.P.R. la Tribunal și Primărie

Joi, înainte de amiază, au depus jurământul pentru Republica Populară Română, în sala mare a Tribunalului Arad, șefii de instituții din localitate care n'au depus jurământul în cursul zilei de 31 Decembrie. În continuare au depus jurământul magistratii și funcționarul judecătoresc, iar astăzi de dimineață au depus jurământul avocații înscriși în Baroul Arad.

Colea din partea Consiliului Județean sindical, Ascaniu Crișan, din partea ARLOS-ului și Fărcuț Dumitru președintele Sindicatului salariaților comunisti, care au ținut să rezeve importanța proclamării republicii și a jurământului pe care slujbașii statului sunt chemați să-l depună pentru această republică la sfârșit au fost adresate telegramme Președintelui Republicii și Președintelui Consiliului de miniștri.

Joi Vineri de dimineață a avut loc depunerea jurământului pentru Republica Populară Română din partea salariaților Primăriei, în prezența dl. primar Pălinceaș, de față fiind domnii:

Căutăm
Achizitori pentru oraș
„LIBERTATEA POPORULUI”

ULTIMELE ȘTIRI EXTERNE

Anglia, pentru a eși din impasul economic, are o singură cale: de a colabora cu Uniunea Sovietică

LONDRA. — Într-un articol publicat în Daily Worker, d. Henry Pollit, secretarul general al partidului comunist britanic, scrie că viața politică britanică începe anul 1948 prin două evenimente contradictorii. Primul este încheierea acordului comercial economic cu Uniunea Sovietică, iar al doilea punerea la punct a planului Marshall,

prin care Statele Unite urmăresc dominarea întregii lumi.

Analizând, în continuare, grava situație economică în care se găsește Anglia, autorul articolului, spune că eșirea din impas este posibilă numai prin crearea de rapoarte economice cât mai strânse cu Uniunea Sovietică. — Deși partidul comunist britanic — continuă

articolul — a cerut intensificarea legăturilor comerciale cu Uniunea Sovietică, ministrul de externe Bevin, caută să încadreze Anglia tot mai mult în sistemul politic imperialist al Statelor Unite.

În încheierea articolului său, d. Henry Pollit cere muncitorilor britanici să înceapă lupta pentru majorarea salariilor ce le primesc actualmente.

La cererea americanilor

Guvernul Schuman urmărește devalorizarea francului

PARIS. — În întreaga Franță, prețurile cresc vertiginos, iar guvernul refuză orice majorări de salarii. În același timp însă în Adunarea națională, guvernul cere credite enorme pentru armată. Astfel pentru mentinerea unei armate cu un efectiv de 800.000 oameni, prevederile bugetare se cifrează la enorma sumă de 300 miliarde franci ceea ce reprezintă o treime din bugetul general al Franței.

În legătură cu situația financiară a Franței, ziarul Humanite scrie că guvernul Schuman urmărește

devalorizarea francului, precizând că devalorizarea a fost cerută de guvernul american. Scopul urmărit este ca valoarea francului față

de dolar să fie cât mai mică pentru ca finanța americană să poată achiziționa în condiții avantajoase bunurile și industriile franceze.

Anglo-americanii caută să atragă Iranul în sfera lor de influență

TEHERAN. — Deși Statele Unite fac tot posibilul pentru a atrage Iranul în sfera de influență anglo-americană, presa iraniană independentă ține încă conștiința națională. Astfel ziarele independente apărute ieri la Teheran arată că ajutorul militar pe care Statele Unite l-ar acorda Iranului, ar transforma situația într-una echivalentă cu cea din Grecia și Orientul mijlociu.

Imperialismul american și monarho-fascist a transformat Grecia într'un focar de lupte

— Apelul generalului Markos —

BELGRAD. — /Apelul guvernului Marcos adresat lumii, cere ajutor pentru libertatea și democrația poporului grec. Apelul arată că, lupta împotriva forțelor obscurantismului american

și monarho-fasciștilor greci continuă cu toată intensitatea.

Apelul arată că guvernul monarho-fascist dela Atena a transformat țara într'un focar de lupte și de terorizare

a țării și a populației pașnice. Unitățile aeriene ale guvernului monarho-fascist bombardează în interiorul țării, sate și ferme, astfel că astăzi sunt peste 500.000 fără adăpost.

Apelul se încheie arătând că forțele democratice grecești vor continua lupta lor pentru eliberarea țării și în această luptă ajutorul din afară îi este necesar și de mare folos.

Un urias incendiu la New-York

— Șase super-blocuri în flăcări —

NEW-YORK. — Șase zgârie-nori din centrul New-Yorkului sunt în flăcări. Pompierii luptă din greu la localizarea incendiilor, iar persoanele surprinse de incendiu în cele șase blocuri, au sârut deodreptul în clasele de salvare.

S'au înregistrat scene impresionante. Din cauza timpului nefavorabil, care bântuie la New-York, operațiunile de localizare și stingere, sunt mult îngreunate. Din cauza acestor incendii în anumite regiuni ale orașului s'au înregistrat priturbări în furnizarea curentului electric.

Ce scrie ziarul „Timpuri Nou“ despre tabăra capitalisto-imperialistă

MOSCOVA. — Ultimul număr al revistei „Timpuri Nou“ ocupându-se de evenimentele anului trecut, scrie că, în cursul anului 1947 s'au petrecut schimbări esențiale în viața lumii, care s'a împărțit în două tabere: una anti-imperialistă și democratică și a doua capitalistă imperialistă.

Din evenimentele care s'au desfășurat în cursul anului 1947

rezultă în mod clar, conținut articolul că, tabăra capitalistă a pierdut prima parte a bătăliei, iar democrația, în frunte cu Uniunea Sovietică, s'au întărit. Toate articolele de propagandă și declarațiile fruntașilor din tabăra capitalistă, nu pot ascunde faptul că pozițiile taberei capitaliste, au fost profund sdrușinate.

Informațiuni

— PE ACEASTĂ CALE LE MUTĂM TUMESC tuturor acelor care mi-au trimis felicitări în scris sau prin telefon cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul-Nou.

Vestinar Gheorghe deputat de Arad

— STUDENȚII SOCIALIȘTI din Arad sunt convocați la o conferință ce va avea loc la sediul PSD din localitate, strada Horea 8, azi Vineri la orele 5. Pe ordinea de zi figurează probleme în legătură cu unificarea organizațiilor studentești.

Aur în tocurile pantofilor

In loc de Chille - la Parchetul Arad

La data de 30 Decembrie, în gara Curtici, la perchezitia bagajelor, și perchezitia corporală, care a avut loc, s'au descoperit în tocurile dela pantofii lui Alțmeu Iacob din București următoarele cantități de valori: 29.5 gr. platină, 83 gr. aur brut, una monedă turcească aur de 18 grame, 2 bucați a zece ruble aur, 3 bucați a 5 ruble, aur și una bucată coroană aur.

Aceste valori urmau să fie trecute peste frontiera de Alțmeu Iacob, în urma obținerii pașaportului de a pleca și a se stabili în Chile.

Aurul și platină descoperite au fost ascunse de Alțmeu în tocurile dela pantofi în urma scobirii acestora în interior și acoperirea lor cu o bucată de piele.

După ce valorile au fost confiscate, Alțmeu Iacob a fost înținat la Parchetul Arad și depus în arestul penitenciarului, urmând să fie judecat la legea metalelor prețioase.

Citiți și răspândiți

Libertatea poporului

Luni va începe distribuția rațiilor majorate de ulei

Cantitatea de ulei necesară salariaților și populației civile din Arad fiind sosită în magazinele federales Zorile, centrele de distribuție sunt invitate să se prezinte începând de Luni dimineața la Centrul alimentară din str. Episcopiei 6 pentru a achita contravaloarea cantităților de ulei necesare celor înscrși la centrele respective, achitând 57 lei de ker.

Achitarea cantităților se va face în raport de posibilitățile financiare ale fiecărui conducător de centru urmând ca restul

de cantitate să fie achitat și ridicat pe măsură efectuării plății.

La Centrul alimentară, în urma plății, conducătorii de centre vor primi un bon pe baza cărora vor ridica uleiul dela federales Zorile. Distribuția va începe imediat ce uleiul a fost transportat la centre, în următoarele cantități:

Pe cartela tip B: 0.750 litri cu 44 lei; pe cartelele tip C: 0.500 litri cu 29 lei; pe cartelele tip D1 și D2 câte 0.400 litri cu 23 lei; iar pe cartela tip E: 0.300 litri cu 18 lei.